

BØRNE- OG UNGEPOLITIK & MEDBORGERSKAB

HER FINDER I AKTIVITETER RETTET MOD 0.-3. KLASSE.
LEG, LÆR OG BLIV KLOGERE PÅ HVAD DER ER VIGTIGT
FOR KLASSEN FOR AT HAVE ET GODT BØRNELIV.

SÆT FOKUS PÅ DET GODE BØRNELIV I KLASSERUMMET

Et materiale til demokrati- og medborgerskabsugen, der giver børn og unge mulighed for at engagere sig i det gode børneliv

I anledning af demokrati- og medborgerskabsugen i uge 40 vil vi inspirere til klasse-dialoger om det gode børneliv. I dette materiale finder I aktiviteter, der bringer demokrati, medborgerskab og børne- og ungepolitik ind i klasserummet.

Medborgerskab i børne- og ungeperspektiv handler om, at alle børn og unge oplever, at de hører til i samfundsfællesskabet, samt at deres stemmer har en værdi. Derfor har vi sammensat forskellige aktiviteter og forløb, som I kan anvende til at øve jer på demokrati og medborgerskab, reflektere over børne- og ungepolitik og tage en snak om, hvordan det gode børne- og ungeliv ser ud i jeres klasse.

Vi er i gang med en fornyelse af børne- og ungepolitikken i Aarhus Kommune. I foråret 2022 har vi derfor afholdt samtaler med grupper af børn i alderen 5 – 17 år, børne- og ungebyrådet samt forældre fra forskellige områder i Aarhus. Samtalerne har haft fokus på, hvad der opleves som det gode børneliv. Det har givet os input til, hvordan vi fortsat skaber de bedste rammer for arbejdet med børn og unge. Børnene, de unge og forældrenes stemmer samler sig i seks temaer, som danner rammerne for **“Samtalen om det gode børneliv”** i vores dagtilbud, skoler og fritidstilbud:

- **Fællesskab**
- **Lyttende voksne**
- **Variation**
- **Den røde tråd**
- **Digitalt liv**
- **En sund balance**

I kan arbejde videre med de seks temaer både i indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen. Måske vil I gerne blive klogere på fællesskabet i klassen? Eller have en god snak om, hvordan man begår sig på sociale medier? Det kan også være, I vil lege en sjov lytteleg og øve jer I at blive gode lyttere? Alle aktiviteterne er tiltænkt som inspiration. Nogle kan være mere eller mindre relevante for netop jeres klasse.

Efter at have arbejdet med en aktivitet, er I måske interesserede i at videregive klassens gode pointer til det videre arbejde med politikken. Det kan I gøre på **ordet er dit**. Her kan I også dele billeder af klassens arbejde, hvis I ønsker at vise det frem.

AKTIVITET 1

☰ TEMAER	<u>Fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
🖋️ MATERIALER	Ingen
🎯 FORMÅL	Her får eleverne mulighed for at reflektere over, hvad det vil sige at være i et fællesskab. De bliver bevidste om, hvordan det er at stå uden for et fællesskab, men også hvordan man kan inkludere sine klassekammerater i fællesskabet.

EN HISTORIE OM FÆLLESSKAB

Læreren læser følgende historie op for klassen. Bagefter taler klassen om det, de har hørt. Eleverne kan dele deres tanker om historien med klassen.

Historien har indlagte pauser, hvor klassen kan snakke om spørgsmålene til historien.

1 Læs historien

En historie om fællesskab

Drøngen Simon er startet i skole, og i klassen har de lavet en regel om, at alle skal have nogen at lege med. I det første frikvarter skal alle børnene i klassen lege sammen i legegrupper. Det er læreren, som bestemmer, hvem der er i legegruppe sammen. Legegrupperne trækker et legekort, hvor der står, hvilken leg, de skal lege. Det kan være fangeleg, gemmeleg eller høvdingebold. Det er en god regel, synes Simon. Han har nemlig tit svært ved at finde nogen at lege med selv.

2 Stil følgende diskussionsspørgsmål til klassen

- Er det en god idé at en klasse har regler om, hvordan børnene skal lege sammen?
- Hvad synes I om den regel, der er i Simons klasse?
- Har I regler i jeres klasse, der hjælper alle til at have nogen at lege med?

3 Læs videre på historien

I det første frikvarter er Simon med i en rigtig god legegruppe. Legegruppen er god til at komme i gang med legene, som de har trukket på legekortene. Frikvarteret efter spise-pausen er ikke helt så godt. Aftalen er, at de børn, som ikke har nogen at lege med, skal vente med at gå ud i skolegården indtil læreren har hjulpet dem med at finde nogen at lege med.

Det er tit de tre samme børn, der sidder tilbage og venter. Simon er en af dem.

4 Stil følgende diskussionsspørgsmål til klassen

- Hvorfor tror I, at det er de samme børn, som har svært ved at finde nogen at lege med?
- Hvordan tror I, de tre børn, der venter tilbage, har det?
- Har I nogensinde prøvet, at det er svært at finde nogen at lege med?
- Hvad synes I de voksne eller klassen skal gøre for, at alle har nogen at lege med i begge frikvarterer?

AKTIVITET 2

☰ TEMAER	Variation (kan omhandle flere af temaerne, hvis børnenes samtale lægger op til det)
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
🖋️ MATERIALER	En tryllestav/ en pind
🎯 FORMÅL	Denne opgave giver børnene mulighed for at lege med deres fantasi og snakke om, hvordan den bedste skole skal være. Børnene får også mulighed for at snakke om, hvorfor det er vigtigt at lære på forskellige måder og have variation i skolen.

TRYLLESTAVEN

1 Start lektionen med at fortælle eleverne om hvad andre børn har sagt om variation.

2 Spørg klassen hvad de synes om de forskellige citater.

3 Sæt jer i en rundkreds og introducer opgaven:

“Vi skal snakke om verdens bedste skole. Hvis I hver især måtte trylle én ting anderledes i skolen, hvad skulle det så være? Der er ikke noget man ikke må ønske. Nu går tryllestaven om lidt på runde, og den, der har tryllestaven i hånden, får lov at ønske noget”

4 Begynd nu runden

5 Afslut aktiviteten med en snak om, hvorfor det er vigtigt at lave forskellige ting i skolen, samt hvorfor det er vigtigt at lære på forskellige måder.

AKTIVITET 3

☰ TEMAER	<u>lyttende voksne, fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum, parvis
✍️ MATERIALER	ingen
🏆 FORMÅL	Denne aktivitet demonstrerer for børnene, hvor vigtigt det er at være en aktiv lytter. Den hjælper også klassen til at sætte fokus på at skabe et godt klassemiljø, hvor alle kan føle sig frie til at fortælle historier, og bliver lyttet til.

LYTTELEGEN

1 Begynd lektionen med en snak om, hvad det vil sige at lytte til hinanden.

2 Fortæl nu klassen at I skal lave lytteøvelser to og to sammen

3 Introducer den første lytteøvelse:

"Fortæl hvad du godt kan lide at lave i frikvarteret til din sidemakker – MEN din sidemakker kigger på tingene i klassen i stedet for på dig"

4 Byt nu roller så begge parter får prøvet at være både den fortællende og den lyttende partner

5 Indled nu en kort snak om hvordan det var at fortælle historien til sidemakkeren:

- Hvordan var det at fortælle en historie til en, som kigger andre steder hen?
- Hvad vil det sige at ignorere nogen?
- Hvordan er det at blive ignoreret?

6 Introducer nu den anden lytteøvelse:

"I skal nu fortælle historien igen – Nu kigger din sidemakker på dig og er aktivt lyttende: I kan fx holde øjenkontakt, smile og nikke, og derved vise at I anerkender jeres sidekammerat"

7 Indled nu en snak med klassen om, hvordan det var at fortælle historien anden gang. Tag en snak om følgende refleksionsspørgsmål:

- Hvorfor er det vigtigt, at man er god til at lytte til hinanden i klassen?
- Er det vigtigt, at de voksne er gode til at lytte? Hvorfor?
- Hvordan kan I blive bedre til at lytte til hinanden i klassen?

AKTIVITET 4

☰ TEMAER	<u>lyttende voksne, fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
✍️ MATERIALER	ingen
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet demonstrerer for børnene, hvor vigtigt det er at være en aktiv lytter. Den hjælper også klassen til at sætte fokus på at skabe et godt klassemiljø, hvor alle kan føle sig frie til at fortælle historier og føler at de bliver lyttet til.

HVISKELEGEN

Denne aktivitet kan laves i to udgaver – En aktiv udgave udenfor og en stille udgave indenfor. Begge udgaver starter på samme måde inden for i klassen:

1 **Begynd lektionen med en snak om, hvad det vil sige at lytte til hinanden. Brug gerne følgende refleksionsspørgsmål som inspiration:**

- Hvorfor er det vigtigt, at man er god til at lytte til hinanden i klassen?
- Er det vigtigt, at de voksne er gode til at lytte? Hvorfor?
- Hvordan kan I blive bedre til at lytte til hinanden i klassen?

2 **Nu skal I lege en hviskeleg**

3 **Brug eksempelsætningen eller en anden:**

“Min kat Tulle den 3. er en fin kat, der går med paryk om lørdagen, og som kun vil danse salsa, hvis jeg inviterer musene med”

1. UDGAVE

1 **Gå udenfor.**

2 **Eleverne stiller sig med god afstand til hinanden i en rundkreds. Begynd legen med at hviske sætningen til en elev – Eleven løber nu frem til den næste i rundkredsen og hvisker sætningen. Sådan fortsætter I, indtil I er nået hele vejen rundt i cirklen – Hvad blev sætningen til? Er det stadig det samme?**

3 **Afslut aktiviteten med at spørge, om de havde det sjovt og med en aftale om at være en god lyttende klasse.**

2. UDGAVE

1 **Bliv indenfor i klassen**

2 **Eleverne stiller sig forskellige steder i klassen. Læreren begynder hviskelegen. Husk at være ekstra stille så resten af klassen ikke kan høre sætningen.**

AKTIVITET 5

☰ TEMAER	<u>Digitalt liv, fællesskaber</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
✍️ MATERIALER	Ingen
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet hjælper eleverne til at reflektere over, hvilke sociale medier de bruger i klassen og hvordan. Aktiviteten er hovedsageligt tiltænkt 3. klasse og kan i øvrigt bruges som inspiration, hvis det er relevant for klassen.

STAFET MED SOCIALE MEDIER

- 1** Start med at skabe et overblik over, hvilke sociale medier, der anvendes i klassen. Lav en liste i fællesskab på tavlen. Hvor mange er for eksempel på TikTok? (ræk hånden op)
- 2** Børnene skiftes nu til at løbe op og skrive én god og én dårlig ting ved de forskellige sociale medier
- 3** Diskuter det børnene har skrevet på klassen og indled en samtale om brug af sociale medier. Kom gerne ind på:
 - Hvad gør man, hvis man ser noget ubehageligt på de sociale medier?
 - Hvordan skriver/taler man til hinanden på de sociale medier?
 - Hvordan skal vi være sammen med hinanden, når vi mødes online?
 - Er det svært at vide, hvad der er ægte og hvad der er redigeret?
 - Er det svært at vide, om noget er for sjov, eller om det er mobning?
 - Er der basis for at lave aftaler i klassen om sociale medier?

AKTIVITET 6

☰ TEMAER	<u>Variation</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum, grupper
🖋️ MATERIALER	Papir, Karton, tegnegrej
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet hjælper eleverne med at sætte ord på, hvad der er vigtigt for dem, for at have en god skoledag.

BYG DIN EGEN SKOLEDAG

- 1** Begynd aktiviteten med en snak om variation i skoledagen. Guid eleverne gennem alle de former for variation I allerede har: Timer og frikvarterer, forskellige fag, forskellige materialer såsom computere eller papir, gruppearbejde, fælles arbejde på klassen, selvstændigt arbejde, stillesiddende- og aktive aktiviteter og meget mere – visualisér gerne på tavlen så børnene har nogle eksempler at gå ud fra.
- 2** Fordel børnene i grupper – De skal nu til at designe deres egen skoledag fra morgen til eftermiddag.
- 3** Afslut lektionen med en snak om gruppernes skoledage og hæng dem evt. op i klassen.
- 4** I anledningen af at Aarhus Kommune er i gang med at udvikle en fornyet børne- og ungepolitik, har andre børn også tænkt over, hvorfor en varieret hverdag er god – Brug gerne refleksionerne fra ”Samtalen om det gode børneliv” og temaet variation og se, om jeres klasse er enig i udsagnene.

